

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32Ek/237/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124224998
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124224998.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnenej: DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 436, so sídlom Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, proti povinnej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXXX/XX, XXX XX D., o vymoženie 3677,47 eur, o návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie, o sťažnosti oprávnenej voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 32Ek/237/2024 zo dňa 13.02.2024, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávnenej z a m i e t a .

odôvodnenie:

1/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 13.02.2024 rozhodnutie, ktorým návrh na vykonanie exekúcie zamietol, a to z dôvodu oddĺženia povinnej. Lustráciou v Obchodnom vestníku zistil, že na majetok dlžníka (povinnnej) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX D., bol uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 28OdK/263/2022 zo dňa 20.12.2022, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 247/2022 dňa 27.12.2022 vyhlásený konkurz a do funkcie správcu bola ustanovená spoločnosť Recovery, k.s., so sídlom kancelárie: Štefánikova 7, 949 01 Nitra. Za aplikácie ustanovení § 50 ods. 1, § 53 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 166, § 166a ods. 1 písm. a/, § 166c ods. 1 písm. d/, § 166e ods. 1, 2, § 167a ods. 3, § 167f ods. 1, 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“) uviedol, že pohľadávka oprávnenej (priznaná exekučným titulom – trestným rozkazom Okresného súdu Komárno, č.k. 1T/16/2020-234 zo dňa 16.03.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.06.2020), ktorá je predmetom exekúcie, vznikla pred rozhodujúcim dňom a teda v kalendárnom mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom bol na majetok povinnej vyhlásený konkurz, keďže exekučný titul, na základe ktorého si oprávnená uplatnila pohľadávku voči povinnej, bol vydaný dňa 16.03.2020.

2/ Z exekučného titulu zistil, že oprávnenej bola priznaná náhrada škody vo výške 4157,47 eur na tom základe, že povinná udrela päšťou poistenca oprávnenej do tváre v oblasti sánky, v dôsledku čoho ten spadol na zem, čím bola spôsobená škoda na zdraví. Zavinenie povinnej vyplýva z exekučného titulu tak, že povinná bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 ods. 1 Trestného zákona a teda inému úmyselne ublížila na zdraví (poistencovi oprávnenej).

3/ S poukazom na § 9 ods. 7 písm. c) zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 05.04.2020 a § 440 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) vyhodnotil, že oprávnená má voči povinnej právo postihu (tzv. regresné právo), v danom prípade právo oprávnenej uplatniť voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Ide o osobitný hmotnoprávny nárok oprávnenej voči osobe zodpovedajúcej za škodu, ktorý nie je právom na náhradu škody podľa § 420 OZ a preto sa naň ani nevzťahujú ustanovenia upravujúce náhradu

škody podľa OZ. Pohľadávka priznaná oprávnenej exekučným titulom nie je preto pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním, ale ide o regresnú pohľadávkou, teda pohľadávkou priznanú oprávnenému na základe osobitného postihového nároku.

4/ Vzhľadom na uvedené vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistil, že neboli splnené podmienky, aby vyhovel návrhu oprávnenej a udelil poverenie na vykonanie exekúcie, a to z dôvodu, že podľa § 167f ZoKR ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Nakoľko pohľadávka oprávnenej je regresnou pohľadávkou a nie pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví, nejedná sa o nedotknutú pohľadávkou podľa § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR. Preto podľa § 53 ods. 3 písm. b/ Exekučného poriadku návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie zamietol.

5/ Proti rozhodnutiu podala oprávnená sťažnosť, ktorou žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vo veci vydať poverenie na vykonanie exekúcie. Mala za to, že súd nesprávne posúdil pohľadávkou ako pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví, keďže v danom prípade ide o pohľadávkou, ktorá vznikla úmyselným konaním povinnej. Priamo z ust. § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR vyplýva, že za nedotknuteľné pokladá dva druhy pohľadávok, a to pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu (bez ohľadu na zavinenie) a akúkoľvek pohľadávkou, ktorá vznikla úmyselným konaním povinného. Z celého znenia § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR je teda zjavný účel neposkytnúť výhodu konkurzu dlžníkom, ktorí sú zodpovední za akékoľvek záväzky voči veriteľom spôsobené úmyselným konaním dlžníka. Existencia nároku zo škody na majetku spôsobená úmyselným konaním podľa tohto ustanovenia tak nemôže brániť začatiu ani pokračovaniu exekúcie napriek tomu, že povinná bola konkurzným súdom oddĺžená. Predmetná pohľadávka vznikla na základe úmyselného konania povinnej, ktorá fyzicky napadla poisťovňa oprávnenej a úmyselne mu ublížila na zdraví. Za toto konanie bola povinná trestným rozkazom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/16/2020 uznaná vinnou zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa ust. § 156 ods. 1 Trestného zákona. Trestný rozkaz je právoplatný a vykonateľný. Úmyselné konanie povinnej je tak bezpochyby preukázané.

6/ Sudca nahliadnutím do Obchodného vestníka č. 42/2023 zo dňa 01.03.2023 zistil, že v ňom bol zverejnený oznam správcu o zrušení konkurzu vedeného pod sp. zn. 28OdK/263/2022 z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu (§ 167v ods. 1 ZoKR). Oznámením v obchodnom vestníku sa konkurz na majetok povinnej zrušil, čím zároveň zanikla funkcia správcu a zástupcu veriteľov.

7/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

8/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

9/ Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

10/ Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovom kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

11/ Podľa § 166e ods. 1, 2 ZoKR o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovom kalendárom (§ 166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovom kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú, o ktoré dlhy ide. Oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba

v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov.

12/ Podľa § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR oddĺžením sú nedotknuté pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky.

13/ Podľa § 166e ods. 4 ZoKR na nevymáhateľnosť pohľadávky voči dlžníkovi súd prihliadne aj bez námietky dlžníka. Orgán verejnej moci je povinný hľadiť na dlžníka vo vzťahu k pohľadávke, ktorá sa stala nevymáhateľná (§166b), ako by na neho hľadel, keby rozhodol o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky.

14/ Po preskúmaní sťažnosti, ktorá bola voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podaná včas, sudca vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a konštatoval, že nie je dôvodná.

15/ V konaní bolo preukázané (a nesporné), že povinná bola rozhodnutím Okresného súdu Nitra, sp. zn. 28OdK/263/2022 zo dňa 20.12.2022 oddĺžená, a to formou konkurzu vyhláseného podľa IV. časti ZoKR. Rozhodnutie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 247/2022 dňa 27.12.2022 a dňom nasledujúcim po tomto zverejnení nastali účinky konkurzu. V čase začatia exekučného konania (08.02.2024) však už bol konkurz na majetok povinnej zrušený (zverejnením v Obchodnom vestníku č. 42/2023 zo dňa 01.03.2023) na základe oznámenia správcu, čím k stretu exekučného a konkurzného konania nedošlo a preto v danej veci neprichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 167f ZoKR, o ktoré svoje rozhodnutie opieral vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení. Tento nedostatok však nemal za následok nesprávnosť rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka ako celku, nakoľko jeho rozhodnutie nebolo založené len na tomto posúdení.

16/ Z rozsudku Okresného súdu Komárno, č. k. 1T/16/2020-234 z 16.03.2020, ktorý je v tejto veci exekučným titulom, vyplývalo, že povinná bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona tým, že inému (poistencovi oprávnenej) úmyselne ublížila na zdraví a zároveň bola výrokom podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazaná k náhrade škody oprávnenej vo výške 4 157,47 eur.

17/ V sťažnosti oprávnená nepopierala, že nárok, ktorý jej bol priznaný exekučným titulom jej vznikol z titulu úhrady nákladov zdravotnej starostlivosti vynaložených na liečenie poškodeného poistenca v súvislosti s ublížením na zdraví. Namietala len to, že podstatným pre to, aby bola jej pohľadávka považovaná za oddĺžením povinnej za nedotknutú, postačuje to, že vznikla v dôsledku úmyselného konania povinnej. K tomu súd uvádza, že pre naplnenie oboch hypotéz právnej normy (§ 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR), ak má byť oddĺžením nedotknutá pohľadávka spôsobená úmyselným konaním alebo na zdraví, vždy musí byť nárokom na náhradu škody. Nárok na náhradu škody (ktorý vznikol poškodenému A. E., ktorá je zároveň poistencom oprávnenej) však nemožno stotožňovať s regresným nárokom oprávnenej na náhradu nákladov za vynaloženú zdravotnú starostlivosť, nakoľko ide o dva odlišné právne nároky. Povinnosť zdravotnej poisťovne uhradiť náklady zdravotnej starostlivosti svojmu poistencovi vyplýva z právnych predpisov a je daná bez ohľadu na to, či je vynaložená zdravotná starostlivosť následkom poškodenia zdravia spôsobeného zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, alebo nie. Plnenie, ktoré oprávnená poškodenému (svojmu poistencovi) poskytla je plnením jej zákonnej povinnosti. Samotná skutočnosť, že na základe zákonnej povinnosti poisťovňa uhradila náklady zdravotnej starostlivosti, neznamená vznik škody a ani nezakladá poisťovni nárok na náhradu škody. Náhradu za majetkovú ujmu spočívajúcu v sume vyplatených nákladov zdravotnej starostlivosti môže poisťovňa požadovať, pokiaľ je taký nárok založený osobitným zákonom. Práve podľa § 9 ods. 7 písm. c/ zákona č. 580/2004 Z.z. si oprávnená mohla uplatniť voči povinnej nárok, ktorý jej bol priznaný exekučným titulom. V prípade práva verejného poisťovateľa na náhradu vyplateného plnenia nemožno hovoriť o náhrade škody, pretože poisťovateľ len plní poistencovi to, čo je zo zákona povinný plniť a následne môže žiadať refundáciu tohto plnenia na základe citovaného ustanovenia zákona o zdravotnom poistení. Majetková ujma, ktorú požaduje zdravotný poisťovateľ svojim regresom nahradiť, sú náklady vynaloženej zdravotnej starostlivosti, ktoré podľa osobitných predpisov vyplatil poškodenému (nie škoda na zdraví). Možno preto uzavrieť, že nárok oprávnenej je jej regresným nárokom s tým, že sa nejedná o nárok na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka.

18/ Rovnako je konštantne judikované súdmi SR, že postih zdravotnej poisťovne voči povinnému má charakter náhrady za poskytnuté plnenie a nie nároku na náhradu škody, keďže ide o subrogačný postih proti tretej osobe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/16/2020, 2 Cdo/343/2009, 7Cdo/162/2019 zo dňa 27.11.2019) Pohľadávka oprávnenej tak nepredstavuje pohľadávku vzniknutú zo zodpovednosti povinnej za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním, ani príslušenstvo takej pohľadávky, ale ide o pohľadávku priznanú oprávnenej na základe osobitného postihového nároku (sui generis).

19/ Vyšší súdny úradník v napadnutom rozhodnutí správne konštatoval, že pohľadávka oprávneného vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz na majetok povinného (t.j. pred decembrom 2022), pričom ju nemožno posúdiť ako oddĺžením nedotknutú pohľadávku podľa § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR a bolo možné uspokojiť ju len v konkurze. Rozhodnutím konkurzného súdu o oddĺžení dlžníka sa v zmysle § 166e ods. 2 ZoKR pohľadávka oprávnenej voči povinnej stala nevymáhateľnou a na nevymáhateľnosť bol exekučný súd povinný prihliadať z úradnej moci, v dôsledku čoho na ňu nemožno viesť exekúciu. Skutočnosť, že bol konkurz na majetok povinnej oznámením správcu skončený, sa nedotkla oddĺženia povinnej, a teda ani nevymáhateľnosti oddĺžením dotknutých pohľadávok. Nevymáhateľnosť predstavuje dôvod, pre ktorý by exekúcia podľa § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku musela byť zastavená, a preto bol daný dôvod zamietnutia návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. b/ Exekučného poriadku, nakoľko bol súdom zistený dôvod, pre ktorý by exekúcia musela byť zastavená.

20/ Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych dôvodov sudca podľa ustanovenia § 250 ods. 1 CSP sťažnosť oprávnenej ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).